

Posudek bakalářské práce

Název práce: Ježíš v Koránu a v Islámské tradici.

Autorka práce: Kira Mironova

Autorka se ve své práci zhostila tématu, ke kterému existuje hojná odborná literatura, jak z oblasti křesťanské teologické reflexe islámu, tak z oblasti odborné islamistiky a koranistiky, tak z prostředí islámské reflexe křesťanských témat. Koránské pojetí Ježíše, a také jeho podobnosti a rozdíly ve srovnání s pojetím novozákonním a christologickým, jsou jistě nanejvýš důležitými a aktuálními tématy. Nabízí se však zásadní otázka, zda je možné říci k této problematice říci něco nového – zejména na úrovni základního bádání, vyžadovaného v bakalářské práci.

Autorka ve své práci vychází z aktuálnosti tématu, které zasazuje do širších souvislostí současného politického a společenského dění, a také vzrušených rozhovorů nad islámským terorismem (a vztahy mezi islámem a křesťanstvím obecně). Svou práci člení do osmi tematických bloků. První oddíl se věnuje poslání Ježíše, jak je charakterizováno v Koránu, v druhém oddílu se zaměřuje na koránské pojetí Ježíšovy osoby, třetí oddíl je věnován důležitým „christologickým titulům“, uváděným v souvislosti s Ježíšem v koránských textech, čtvrtý oddíl je věnován teologickému rozdílu v pojetí Ježíše jakožto Božího proroka a pojetí Ježíše jako Božího syna (které odpovídá křesťanské teologické reflexi novozákonních dokumentů). Pátý oddíl je věnován Ježíšově matce Marii, která má v koránských textech mimořádně důležitou roli, šestý oddíl je věnován koránskému pojetí konce Ježíšova pozemského života. Sedmý oddíl se týká eschatologických představ, spojených s Ježíšovou rolí v dramatickém finále lidských dějin. Osmý oddíl se zaměřuje na význam Ježíše v súfismu, tedy v „esoterické“ tradici mystického islámu.

Práce má přehlednou a logickou strukturu, její členění do tematických celků je dobře promyšlené a smysluplné. Jazyková úroveň práce je poněkud neuspokojivá, korektura autorčina rukopisu nebyla provedena kvalitně a v práci zůstala celá řada formulací, které jsou nejen jazykově nedokonalé, ale také významově nejednoznačné, a někdy vyloženě zavádějící.

Často také není snadné rozhodnout, zda autorka popisuje to, jak je Ježíš chápán v islámu, (případně v křesťanství), nebo zda vyslovuje svá vlastní konstatování, tedy své vlastní názory. Když popisuje specifické pojetí Ježíše v islámu, její jazykové vyjadřování místy budí dojem, že se jedná o její vlastní přesvědčení a že tedy hovoří jako člověk, který muslimské pojetí Ježíše sám sdílí.

Předložená bakalářská práce také trpí nedostatečnou oporou v relevantní odborné literatuře. O koránské pojetí Ježíše existuje tolik odborných pojednání, že se pak autorčin výběr několika titulů, s nimiž pracuje, jeví nahodilý a nesystematický.

V celé práci je zřejmé, že autorka sleduje širší osvětové cíle. Například se snaží formulovat podněty k dialogu mezi křesťany a muslimy. Chce také působit na veřejné mínění poznamenané znepokojivými projevy radikalizovaných muslimů v poslední době atd. To jsou cíle jistě ušlechtilé a chvályhodné, ale v bakalářské práci zcela nepatřičné. Bakalářská práce je odborným pojednáním o specifické problematice, nikoliv osvětovým projektem apelujícím na veřejné mínění či zakořeněné předsudky.

Širší horizonty a obecné souvislosti, o kterých autorka hovoří především v úvodní a závěrečné práci předložené bakalářské práce, tak působí poněkud nepatřičným až naivním dojmem.

Vzhledem k vysloveným silným i méně silným stránkám práce, vzhledem k věcným výhradám, z nichž některé považuji za zásadní, navrhuji hodnocení D.

V Praze 2. září 2016

Pavel Hošek 